

ZARZĄDZENIE

Dnia 8 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **K.J.**

skazanego z art. 258 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. i in.,
na posiedzeniu w Izbie Karnej Sądu Najwyższego w dniu 8 grudnia 2025 r.,
z powodu sygnalizacji skazanego potrzeby wznowienia z urzędu postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8
kwietnia 2021 r., II AKa 272/19,

- 1. na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. nie stwierdzam podstaw do wznowienia postępowania z urzędu,**
- 2. odpis zarządzenia przesłać skazanemu z pouczeniem, że zażalenie nie przysługuje.**

UZASADNIENIE

W dniu 26 września 2025 r. w Sądzie Najwyższym zarejestrowane zostało pismo skazanego K.J., w którym wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie II AKa 272/19, albowiem w składzie Sądu Apelacyjnego zasiadała sędzia X.Y., która została powołana na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., „co doprowadziło do naruszenia standardu niezawisłości Sądu i jego bezstronności”. Zdaniem skazanego doszło w związku z

powyższym do naruszenia „art. 55 ust. 1 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 3 ust 1 pkt 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 i 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności” i w konsekwencji art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Skazany uznał, że w związku z podniesionymi okolicznościami przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest zasadne.

Sygnalizacja istnienia uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. okazała się niezasadna.

W uchwale połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), na którą także we wniosku powołuje się skazany, Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Pogląd ten znalazł potwierdzenie w uchwale I KZP 2/22 z dnia 2 czerwca 2022 r., w której Sąd Najwyższy podkreślił, iż „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Powyższe oznacza, że wydanie orzeczenia przez sąd powszechny, w składzie, którego zasiada sędzia, który uzyskał powołanie w wadliwej procedurze przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nie

stanowi automatycznie uchybienia, które kwalifikowane jest z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a brak bezstronności i niezawisłości takiego sądu należy ustalić *in concreto*.

W tym układzie przywołanie przez skazanego, iż w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie II AKa 272/19 zasiadała sędzia X.Y. powołana przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r., jak podnosi w piśmie, bez podania dodatkowych okoliczności, które mogłyby wskazywać na brak jej niezależności od władzy wykonawczej, nie mogą skutkować przyjęciem, że w tym postępowaniu odwoławczym zaistniało uchybienie z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

W odniesieniu do podstawy wznowieniowej dotyczącej w istocie zarzutu braku bezstronności sędziów i braku wymaganej ich niezależności od władzy wykonawczej (art. 542 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), trzeba wyraźnie stwierdzić, że wznowienie postępowania w tym trybie nie może polegać na przeprowadzaniu po raz pierwszy ustaleń co do istnienia tych okoliczności (tzw. testu niezależności i bezstronności). Nie chodzi zatem o poszukiwanie w ramach tzw. postępowania testowego okoliczności, które skutkowałyby istnieniem uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ale tylko o sytuację, gdy co do określonego sędziego istnieją już orzeczenia, w których stwierdzono brak jego niezależności i bezstronności w określonej sprawie. Tylko w takim układzie, gdy okoliczności te w innych postępowaniach zostały stwierdzone, strona może inicjować złożenie sygnalizacji w trybie art. 542 § 3 k.p.k. w innej sprawie (zob. zarządzenie sędziego SN J.M. z dnia 4 marca 2024 r., II KO 172/243). Tymczasem w dotychczasowych orzeczeniach Sądu Najwyższego w ramach postępowań kasacyjnych nie stwierdzono takiego uchybienia co do sędzi X.Y. (zob. m.in. sprawy II KK 469/22, II KO 25/25, II KO 123/25, II KO 143/25 i II KK 411/25).

Należało więc uznać, że nie doszło do naruszenia prawa w postaci art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Warszawie wskazanej w piśmie skazanego Sędzi, powołanej w wyniku procedury przeprowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa, której skład ukształtowano w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

W świetle powyższych uwag zbędne było odnoszenie się do wniosku skazanego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, ponieważ kończące postępowanie orzeczenie sądu nie może zostać zaskarżone nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania, jeżeli podstawą wznowienia ma być bezwzględna przyczyna odwoławcza. Wznowienie postępowania może nastąpić tylko z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.), zatem strona może jedynie sygnalizować zaistnienie takiego uchybienia, co skazany w swoim piśmie uczynił.

Z tych powodów zarządzono, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]